

UIT: VEELGESTELDE VRAGEN OVER...

Cognitie en emotie bij cerebellaire aandoeningen

Bron: Ataxie.nl

Bestaat er een verband tussen problemen op het gebied van cognitie en emotie en de cerebellaire beschadigingen bij ataxie?

Ja, dat kan het geval zijn. Het is al lange tijd bekend dat het cerebellum belangrijk is voor de motorische controle, en ataxische stoornissen veroorzaken motorische problemen, zoals wijdbeens en wankel lopen (ataxie), gebrek aan coördinatie van armen en benen, onduidelijke spraak en abnormale oogbewegingen. We weten inmiddels dat het cerebellum, net als de cerebrale schors (of cortex), bestaat uit gedeelten die cruciaal zijn voor beweging, en gedeelten die een rol spelen bij cognitie en emotie. Het motorische cerebellum is verbonden met de motorische schors die bewegingen regelt, terwijl de niet-motorische gebieden van het cerebellum verbonden zijn met de cerebrale corticale 'associatiegebieden' die belangrijk zijn voor denken, redeneren, motivatie, geheugen en gevoelens. Schade aan het niet-motorische cerebellum verstoort deze cerebellaire verbindingen met cerebrale corticale denkgebieden, en kan leiden tot problemen met intellectuele functies, stemmingswisselingen en persoonlijkheidsveranderingen. Ataxische stoornissen kunnen ook neurodegeneratie veroorzaken in delen van de cerebrale cortex die belangrijk zijn voor het intellect; nog een reden waarom ataxiepatiënten problemen met deze functies kunnen ervaren.

Welke soorten psychologische problemen kunnen veroorzaakt worden door cerebellaire schade of stoornissen?

Cerebellair cognitief affectief syndroom betreft de problemen die kunnen ontstaan wanneer het niet-motorische cerebellum beschadigd is. Dit omvat veranderingen in de uitvoerende functies, de visueel-ruimtelijke organisatie, bepaalde gebreken in de taalvaardigheid en persoonlijkheids- en gedragsveranderingen. Er kan sprake zijn van problemen met multitasking, plannen en organiseren. Taken in het dagelijks leven die intellectuele flexibiliteit vereisen en vroeger automatisch werden uitgevoerd, vergen nu wellicht bewuste inspanning en nieuwe strategieën. Ook kunnen er problemen optreden met het logisch en samenhangend uitdrukken van gedachten en met de geheugenfunctie, vooral met het werkgeheugen (of 'kladblokgeheugen'). Stemmingswisselingen omvatten depressie, apathie, prikkelbaarheid en beperkte frustratietolerantie. De psychosociale interactie kan verminderen, vooral bij kinderen met cerebellaire schade. Dementie is niet gebruikelijk bij cerebellaire ziekten, maar kan voorkomen bij ataxische stoornissen die grote gedeelten van de cerebrale schors treffen. De rol van het cerebellum bij dyslexie, ADHD, stoornissen uit het autismespectrum, schizofrenie, vertraagde ontwikkeling en paniekstoornissen, wordt actief onderzocht.